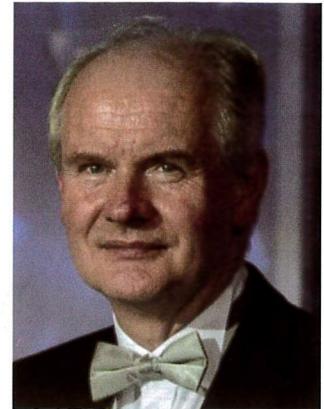


Dr. h.c. prof. MUDr. Ján Breza, DrSc., MHA – 70-ročný



Dňa 13. novembra 2018 sa významného životného jubilea dožil prednosta Urologickej kliniky LFUK, SZU a UNB v Bratislave prof. MUDr. Ján Breza, DrSc. MHA, po predný predstaviteľ slovenskej a európskej urológie, vedec a vysokoškolský pedagóg.

Narodil sa 13. novembra 1948 sa v Bratislave. Po promocii na Lekárskej fakulte UK v Bratislave v roku 1973 prijal pozvanie prof. Zvaru prísť pracovať na Urologicú kliniku LFUK vo vtedajšej nemocnici na bratislavských Kramároch, kde pôsobil najprv ako asistent a neskôr odborný asistent LFUK. Počas svojho pôsobenia na klinike získal postupne špecializáciu z urológie I. a II. stupňa (1976 a 1981) a po obhájení kandidátskej dizertačnej práce (CSc.) v odbore chirurgia (1981) na tému možností získania vhodných darcov na transplantáciu bol habilitovaný na docenta urológie (1987). Doktorát lekárskych vied (DrSc.) v odbore urológia získal v roku 1991 na základe publikácie o erektilných poruchách, ich anatomických a funkčných základoch, diagnostike a liečbe. V roku 1993 si doplnil nadstavbovú špecializáciu zo sexuológie a v roku 1996 sa stal profesorom urológie. V roku 2005 získal certifikáciu pre urologickú onkológiu.

Absolvoval viacero zahraničných študijných pobytov, najdlhšie (1991 – 1993) pôsobil na Urologickej klinike University of California v San Franciscu, kde sa venoval najmä problematike fyziológie erektilnej funkcie a patofiziologii erektilných porúch.

Žažiskom odbornej a vedeckej činnosti prof. Brezu sa stala najprv problematika odberov a transplantácií obličiek. Neskôr, najmä vďaka opakovanej študijným pobytom v USA, ako prirodzený dôsledok intenzívneho štúdia to bola problematika erektilnej dysfunkcie. V súčasnosti už dlhší čas je jeho vedecký a odborný záujem zameraný prevažne na problematiku urologickej onkológie, problematiku inkontinencie moču a riešenie problémov starnúceho muža, andropauzy.

Od roku 1996 je prof. Breza prednóstom Urologickej kliniky LFUK terajšej UNB – Nemocnica akad. L. Dérera v Bratislave. Jedno funkčné obdobie pôsobil ako prodekan LFUK pre zahraničné styky (1997 – 2000). Od roku 2003 pôsobí aj ako prednosta Urologickej kliniky Slovenskej zdravotníckej univerzity, kde zodpovedá za špecializačné štúdium v urológii. V rokoch 2003 – 2010 pôsobil aj ako prorektor SZU pre liečebno-preventívnu činnosť.

Záslužná bola jeho aktivita a podiel na rekonštrukcii špecializačného a kontinuálneho vzdelávania v oblasti urológie, kompatibilného so systémom vzdelávania v krajinách Európskej únie, chápaného ako celoživotné vzdelávanie. Pedagogická činnosť prof. Brezu je doteraz zameraná jednak na pregraduálnu oblasť (prednášky z urológie a štátne skúšky z chirurgie u poslucháčov LFUK), ale aj na postgraduálnu ako garant špecializačného a doktoranského študijného predmetu urológia a garant habilitačného a inauguračného konania v odbore urológia. Významná je aj jeho vedecká škola – profesor, docenti, doktor vied, početní absolventi doktoranského štúdia (PhD.).

Bohatá je prednášková aktivita prof. Brezu na domácich i zahraničných vedeckooborných podujatiach. Jeho časopisecké i knižné publikácie (vyše 600 záznamov) sa stretli s vysokým počtom ohlasov (takmer 1 400 citácií registrovaných v medzinárodných citačných databázach). Prof. Breza bol, resp. v súčasnosti je, členom viacerých redakčných rád domácich i medzinárodných odborných a vedeckých časopisov.

Prof. Breza úspešne reprezentoval bratislavskú urologicú kliniku a celú slovenskú urológiu na domácich a zahraničných odborných a vedeckých fórách. Využil svoje jazykové schopnosti i osobné kontakty a na Slovensko pozval mnohých významných európskych a amerických urologov.

V roku 2000 dostal prof. Breza titul doktora honoris causa Jagellonskej univerzity v Krakove a v roku 2010 mu Prešovská univerzita udelila titul doktora honoris causa v odbore zdravotnícke vedy za prínos v rozvoji slovenskej medicíny a jej dlhoročnú reprezentáciu na medzinárodných vedeckých podujatiach.

Za svoju odbornú a vedeckú činnosť získal prof. Breza početné významné ocenenia – cenu Európskej urologickej spoločnosti (EAU), dve ceny západnej sekcie Americkej urologickej spoločnosti (AUA), cenu Medzinárodnej spoločnosti pre umelé orgány, opakovane cenu Slovenskej urologickej spoločnosti (SUS) za najlepšiu publikáciu roka, opakovane Kostlivého cenu Slovenskej chirurgickej spoločnosti, prémie Literárneho fondu, Reinanovu cenu SLS, Jesseniovu cenu SLS a Jesseniovu cenu SAV.

Prof. Breza je laureátom Krištáľového krídla za rok 2009 v kategórii Medicína a veda a laureátom výročnej ceny Zlatý biatec za rok 2011.

V roku 2011 mu prezident SR udelil štátne vyznamenanie Rad Ľudovítu Štúra II. triedy.

V rokoch 1994 – 2010 bol prof. Breza prezidentom SUS. V roku 2016 bol zvolený za prezidenta Slovenskej lekárskej spoločnosti (SLS), ktorej je čestným členom a nositeľom Zlatej medaily SLS. Prof. Breza je čestným členom aj Českej lekárskej spoločnosti a nositeľom Medaily Jana Evangelistu Purkyňu, čestným členom EAU, kde pôsobil ako člen vedeckého výboru (1994 – 2000), laureátom Frans Debruyne Lifetime Achievement Award (2013), čestným členom SUS, Českej urologickej spoločnosti (ČUS), Maďarskej urologickej spoločnosti (MUT) a Rumunskej urologickej spoločnosti (ARU), členom korešpondentom AUA a Nemeckej urologickej spoločnosti (DGU), národným delegátom Medzinárodnej urologickej spoločnosti (SIU). Od roku 2008 je aktívnym členom Európskej akadémie vied a umenia.

Pri príležitosti súčasného životného jubilea na návrh Výboru SUS udelila SLS prof. Brezovi svoju najvyššiu poctu – Čestnú cenu akademika T. R. Niederlanda a výbor ČUS navrhol udeliť mu svoje najvyššie vyznamenanie – Cenu prof. Eduarda Hradca za rok 2018. LFUK udelať prof. Brezovi svoje najvyššie vyznamenanie - Hynkuvu medailu LFUK.

Komplexné hodnotenie osobnosti prof. Brezu, najmä odborného a ľudského profilu, je mimoriadne náročné, až nemožné. Prichodí mi konštatovať, že výpočet jeho aktívít ľažko môže byť úplný vzhľadom na jeho všeestrannú angažovanosť.

Je to stále nadšenec, ktorý neľutuje čas ani energiu pre dobro veci, neváha kedykoľvek prísť aj v noci na pracovisko a pomôcť riešiť vážne situácie, často – ako sám hovorí „aj keď nemôžem spat“ – premýšľa o diagnostických a liečebných problémoch svojich pacientov.

Veľkú podporu nachádza prof. Breza predovšetkým vo svojej manželke Daniele, ale aj vo svojich deťom, ktoré tiež zasvätil do tajov medicíny, najmä v synovi, ktorý kráča v otcových šlapajach urologa. Veľkú radosť mu robia vnúčatá, ktoré možno tiež raz rozšíria lekárske rady.

Vo chvíľach voľna sa utieka do prírody, v zime nevynechá ani jednu sezónu na rodinnú lyžovačku vo Vysokých Tatrách, v lete relaxuje s rodinou na Liptove, v lone peknej prírody, v podtatranskom kraji, ved' napokon je aj čestným občanom kráľovského mesta Hybe.

Vážený pán profesor, milý Janko,

k Tvojmu životnému jubileu si dovoľujem srdečne Ti zablahoželať v mene všetkých Tvojich spolupracovníkov, terajších i bývalých, v mene celej slovenskej medicínskej a najmä urologickej obce, ale aj v mene „zástupu“ Tvojich pacientov, ktorým si prinavrátil zdravie, dokonca zchránil život.

Prajem Ti ešte veľa zdravia, spokojnosti, množstvo tvorivých nápadov a v nie poslednom rade veľa radosti a spokojnosti v kruhu rodiny.

Ad multos annos

Dalibor Ondruš